

Virksomheder savner fokus på kvalitet i offentlige udbud

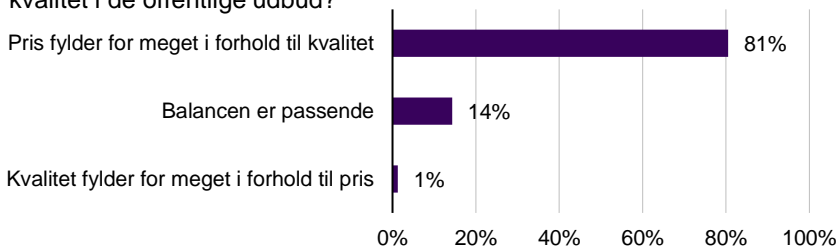
En rundspørge fra DI viser, at 4 ud af 5 leverandører oplever, at prisen fylder for meget ift. kvaliteten i de offentlige udbud. Et ensidigt fokus på indkøbsprisen udgør en barriere for, at virksomhederne fx kan byde ind med ny teknologi, bedre service, grønnere løsninger eller langtidsholdbare produkter.

Prisen fylder for meget i offentlige udbud, mener leverandører

Når offentlige myndigheder sender opgaver i udbud, har de mulighed for at bedømme tilbuddene ud fra forskellige tildelingskriterier, herunder laveste pris, bedste forhold mellem pris og kvalitet eller

4 ud af 5 virksomheder oplever, at prisen fylder for meget i offentlige udbud

Hvordan oplever din virksomhed generelt vægtningen mellem pris og kvalitet i de offentlige udbud?

Anm.: n = 77. 3 virksomheder har svaret "ved ikke" og er udeladt fra figuren, hvorfor værdierne ikke summer til 100.
Kilde: Eget spørgeskema og DI-beregninger.

en vurdering af de samlede omkostninger. Spørger man virksomhederne, fylder indkøbsprisen dog alt for meget i kontrakttildelingen.

Blot 1 pct. af leverandører oplever, at kvalitet fylder for meget

I en rundspørge foretaget af DI svarer 4 ud af 5 virksomheder, der leverer til det offentlige, at de oplever at prisen fylder for meget i forhold til kvaliteten. Omvendt svarer 1 pct., at kvaliteten fylder for meget, mens 14 pct. finder den nuværende balance mellem de to passende.

Det offentlige risikerer at fravælge de bedste løsninger

Et for ensidigt fokus på laveste pris kan udgøre en barriere for, at virksomhederne kan byde ind med fx ny teknologi, bedre service eller langtidsholdbare produkter, der på kort sigt har en lidt højere indkøbspris, men på længere sigt giver et højere afkast i form af lavere totalomkostninger og en mere bæredygtig opgaveløsning.¹

Danmark vægter kvalitet højere end størstedelen af EU-landene

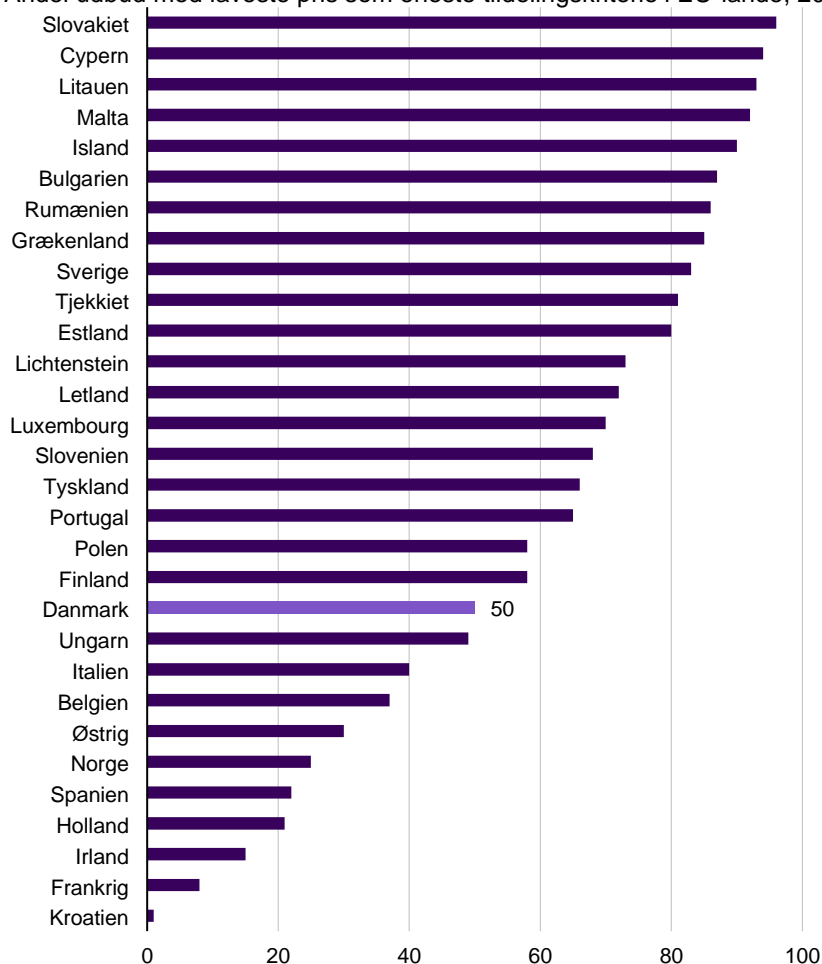
I et internationalt perspektiv er der generelt færre af de danske EU-udbud², der udelukkende er baseret på tildelingskriteriet 'laveste pris' end hos størstedelen af EU-landene.

¹ Læs mere i DI's udspil 'Offentlige indkøbsmilliarder skal bruges grønt' (oktober 2023) her.

² Offentlige indkøb, der overstiger bestemte tærskelværdier for ordrevolumen, skal sendes i offentligt EU-udbud. Læs mere her.

En række sammenlignelige lande har større fokus på kvalitet end Danmark

Andel udbud med laveste pris som eneste tildelingskriterie i EU-lande, 2022

Anm.: Indikatoren er baseret på data fra Tender Electronics Daily (TED), der er EU's udbudsdatabase
Kilde: European Commission, Single Market Scoreboard, Public Procurement

...Men halter stadig efter flere sammenlignelige lande

Sammenholdt med lande som Belgien, Norge, Holland og Frankrig halter Danmark dog stadig bagefter, når det handler om at skele til kvaliteten eller de langsigtede omkostninger forbundet med en løsningen fremfor indkøbsprisen alene.

Pointtildelingen kan kvæle hensynet til kvalitet

Selv i udbud, hvor der på overfladen tages hensyn til både pris og kvalitet, opstår der let en risiko for, at prisen reelt bliver altafgørende alligevel. Det sker, hvis spredningen i pointskalaen ikke

udnyttes tilstrækkeligt, fx som følge af at ordregiver alene bedømmer kvaliteten på baggrund af skøn over fritekstfelter i tilbuddene.

Hvis en ordregiver på overfladen vægter kvalitet og pris 50/50 pct., men tildeler alle tilbudsgivere (tilnærmelsesvist) samme antal point for kvalitet, så kan selv små prisforskelle ende med at vægte op mod 100 pct. inden for tildelingskriteriet 'bedste forhold mellem pris og kvalitet'.

En undersøgelse fra Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har vist, at danske offentlige ordregivere i knap 80 pct. af tilfældene anvender 'fritekst' som metode, når de skal vurdere tilbud inden for tildelingskriteriet 'bedste forhold mellem pris og kvalitet'.³

DI's guide til offentlig-privat samarbejde i praksis

DI har udviklet en guide til offentlig-privat samarbejde i praksis, der bl.a. indeholder anbefalinger til, hvordan det enkelte udbud tilrettelægges bedst muligt til gavn for offentlige myndigheder, virksomheder og borgere. Læs mere [her](#).

Fakta om undersøgelsen

- Undersøgelsen er baseret på en DI-rundspørge, hvor i alt 924 medlemmer fra DI's virksomhedspanel, der handler med det offentlige, samt medlemmer fra DI's forskellige udbudspaneler og udvalg for den offentlige sektor (herunder DI Handel, DI Service, DI Rådgiverne, DI Life Science, DI Byggeri og DI er blevet inviteret til at besvare spørgeskemaet. I alt 91 respondenter har besvaret spørgeskemaet, hvilket giver en svarprocent på 10 pct. Spørgeundersøgelsen er besvaret i perioden 30. maj til 21. juni 2023.
- Analysen er udelukkende baseret på svar fra de 77 ud af i alt 91 respondenter, der har angivet, at deres virksomhed har salg til det offentlige.
- Undersøgelsen er dermed ikke stikprøvebaseret og derfor ikke repræsentativ for det samlede marked af leverandører til det offentlige.

³ Status for offentlig konkurrence 2021, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen (2022) s. 49. Læs mere [her](#).

